

Προετοιμασία για τον ιό Ζίκα στην ΕΕ

Σύνοψη

Η επιδημία του ιού Ζίκα εξαπλώνεται διαρκώς στην αμερικανική ήπειρο και την Καραϊβική, ενώ μέχρι στιγμής έχουν πληγεί και πολλές άλλες χώρες ανά τον κόσμο. Έχει αποδεχθεί πλέον ότι υπάρχει συσχέτιση μεταξύ λοίμωξης από τον ιό Ζίκα κατά την εγκυμοσύνη και εμφάνισης συγγενών δυσμορφιών του εγκεφάλου στο αναπτυσσόμενο έμβρυο. Υπάρχει επίσης συσχέτιση μεταξύ της λοίμωξης από τον ιό Ζίκα και του συνδρόμου Guillain-Barré, το οποίο χαρακτηρίζεται από παράλυση και άλλα νευρολογικά συμπτώματα τα οποία πλήττουν κυρίως ενήλικες και δευτερευόντως παιδιά.

Κατά το φετινό καλοκαίρι είναι πιθανό να παρατηρηθεί τοπική μετάδοση του ιού Ζίκα σε χώρες της Ευρώπης όπου ενδημεί μεγάλος πληθυσμός κουνουπιών του είδους *Aedes albopictus* (είδος κουνουπιού ικανό να μεταδώσει τον ιό Ζίκα) και όπου οι περιβαλλοντικές και κλιματικές συνθήκες ευνοούν τη μετάδοση του ιού.

Μεγαλύτερη πιθανότητα τοπικής μετάδοσης του ιού Ζίκα σε σχέση με την ηπειρωτική Ευρώπη εντοπίζεται στην αυτόνομη περιοχή της Μαδέρας (Πορτογαλία), όπου απαντά ο βασικός διαβιβαστής του ιού Ζίκα, το κουνούπι *Aedes aegypti*. Αντίθετα, στην ηπειρωτική Ευρώπη έχει εντοπιστεί μέχρι στιγμής μόνο το κουνούπι *Aedes albopictus*, που είναι λιγότερο ικανός διαβιβαστής του ιού.

Στην Ευρώπη έχουν καταγραφεί μέχρι στιγμής λίγα εισαγόμενα περιστατικά της νόσου, τα οποία όμως αναμένεται να αυξηθούν λόγω του μεγάλου αριθμού ατόμων που ταξιδεύουν μεταξύ των προσβεβλημένων περιοχών και της Ευρώπης. Αναμενόμενη είναι επίσης η μετάδοση του ιού Ζίκα μέσω σεξουαλικής επαφής από ταξιδιώτες που επιστρέφουν από προσβεβλημένες περιοχές. Σε ορισμένες χώρες μάλιστα έχουν αναφερθεί ήδη σχετικά περιστατικά.

Είναι σημαντικό οι χώρες της ΕΕ να προετοιμαστούν κατάλληλα για την αντιμετώπιση της εν λόγω απειλής μέσω της κατάρτισης επιχειρησιακών σχεδίων που θα προβλέπουν μέτρα αντίδρασης όπως, μεταξύ άλλων, ικανότητα έγκαιρης ανίχνευσης, διάγνωσης και επιτήρησης των κρουσμάτων, καθώς και παροχή επαρκών πόρων για διαρκή και ενσχυμένο έλεγχο των κουνουπιών. Η μη κατάλληλη προετοιμασία ενδέχεται να οδηγήσει σε ευρύτερη εξάπλωση της νόσου, με αποτέλεσμα μεγαλύτερες δαπάνες για τον έλεγχο των κουνουπιών και την περιθαλψη των προσβεβληθέντων ατόμων, αλλά και αύξηση της ανησυχίας των πολιτών.

Η αντίδραση πρέπει να είναι ολοκληρωμένη. Ως εκ τούτου, καλό θα ήταν οι χώρες να καταρτίσουν τα σχέδιά τους με βάση τους ακόλουθους άξονες:

- κλινική επαγρύπνηση με στόχο την έγκαιρη διάγνωση
- εργαστηριακή ικανότητα για την ανίχνευση του ιού Ζίκα
- επιτήρηση
- μέτρα ελέγχου των κουνουπιών
- ενημέρωση των πολιτών.

Το πρόβλημα

Στο παρόν έγγραφο επισημαίνονται τα μέτρα ετοιμότητας που μπορούν να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο εξάπλωσης του ιού Ζίκα στην ηπειρωτική Ευρώπη, με κύρια προτεραιότητα την προστασία των εγκύων γυναικών και των γυναικών που επιθυμούν να μείνουν έγκυες, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που επιβεβαιώνουν τη συσχέτιση μεταξύ του ιού Ζίκα και της εμφάνισης συγγενών δυσμορφιών του εγκεφάλου στο αναπτυσσόμενο έμβρυο.

Δεδομένου του μεγάλου αριθμού ατόμων που ταξιδεύουν μεταξύ προσβεβλημένων από τον ιό Ζίκα περιοχών και Ευρώπης, είναι πιθανή η εισαγωγή του ιού στην ευρωπαϊκή ήπειρο.

Κουνούπια ικανά να μεταδώσουν τον ιό Ζίκα απαντούν σε κάποια μέρη της Ευρώπης και κυρίως στη νότια Ευρώπη (βλ. εικόνα 1). Αυτό σημαίνει ότι είναι δυνατό να υπάρξουν περιστατικά λοίμωξης από τον ιό Ζίκα λόγω διήγματος από μολυσμένο κουνούπι στην ΕΕ, όπως και περιστατικά μετάδοσης του ιού στην ΕΕ μέσω σεξουαλικής επαφής.

Έχουν ήδη καταγραφεί σε χώρες της ΕΕ κρούσματα του ιού Ζίκα σε ταξιδιώτες που έχουν επιστρέψει από προσβεβλημένες περιοχές, καθώς και εισαγόμενα κρούσματα συγγενών δυσμορφιών του εγκεφάλου σε αναπτυσσόμενα έμβρυα. Έχει τεκμηριωθεί επίσης η μετάδοση του ιού Ζίκα μέσω σεξουαλικής επαφής και υπάρχει πιθανότητα να εμφανιστούν τέτοια περιστατικά στην Ευρώπη από άτομα που επιστρέφουν από προσβεβλημένες περιοχές.

Επιπτώσεις της μη λήψης μέτρων

Η ευκαιρία έγκαιρης ανίχνευσης περιστατικών ενδέχεται να χαθεί εάν οι κλινικοί ιατροί δεν είναι ενήμεροι για τα συμπτώματα του ιού Ζίκα ή εάν η εργαστηριακή ικανότητα είναι περιορισμένη. Επιπλέον, η μη έγκαιρη λήψη κατάλληλων μέτρων ελέγχου των κουνουπιών, η ελλιπής ενημέρωση των πολιτών σχετικά με τον κίνδυνο μετάδοσης του ιού μέσω σεξουαλικής επαφής και η ελλιπής προστασία από διήγματα κουνουπιών συνιστούν παράγοντες που δύνανται να αυξήσουν ακόμη περισσότερο την πιθανότητα εξάπλωσης του ιού.

Τα περιστατικά λοίμωξης από τον ιό Ζίκα ενδέχεται να επιβαρύνουν σημαντικά την ΕΕ από οικονομικής άποψης για τους ακόλουθους λόγους:

- **Πρόσθετη επιβεβλημένη κλινική επιτήρηση εγκύων γυναικών που διαμένουν σε ή επιστρέφουν από προσβεβλημένες περιοχές:** οι έγκυες πρέπει να ενθαρρύνονται να υποβάλλονται σε τακτική παρακολούθηση και έλεγχο σε περίπτωση που έχουν εκτεθεί στον ιό Ζίκα.
- **Μακροπρόθεσμες συνέπειες της φροντίδας βρεφών που γεννιούνται με μικροκεφαλία:** η μικροκεφαλία είναι μια μόνιμη κατάσταση για την οποία δεν υπάρχει γνωστή θεραπεία ή καθιερωμένη φαρμακευτική αγωγή. Τα βρέφη που γεννιούνται με μικροκεφαλία θα χρειάζονται τακτικές προληπτικές εξετάσεις και ιατρική συνδρομή για την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ανάπτυξης και της εξέλιξής τους.
- **Δαπάνες για την υγειονομική περίθαλψη ατόμων με σύνδρομο Guillain-Barré:** τα άτομα αυτά χρειάζονται συχνά μηχανικό αερισμό σε μονάδες εντατικής θεραπείας.

Είναι ξεκάθαρα λοιπόν τα οφέλη που προκύπτουν από τη μακροπρόθεσμη επένδυση στην ετοιμότητα. Αναμένεται να εισαχθούν στην Ευρώπη και άλλοι ιοί προκαλώντας παρόμοια προβλήματα. Η ανάπτυξη ορθών πρακτικών ετοιμότητας θα βοηθήσει τις χώρες να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα τον ιό Ζίκα και άλλους ιούς που μεταδίδονται από τα κουνούπια του γένους *ανήλης* (*Aedes*), όπως ο δάγκειος πυρετός και ο ιός chikungunya.

Τι μπορεί να γίνει;

Τι μπορεί να γίνει για να διασφαλιστεί η έγκαιρη ανίχνευση και η ταχεία αντίδραση ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος μετάδοσης του ιού στην ΕΕ;

Η κατάρτιση των εργαζομένων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης σχετικά με τη σημασία της έγκαιρης ανίχνευσης του ιού Ζίκα είναι σημαντική. Χρήσιμη είναι ακόμη η κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών και διαδικασιών για κλινικούς ιατρούς σχετικά με τους τρόπους αντιμετώπισης ασθενών για τους οποίους υπάρχουν υποψίες ότι φέρουν τον ιό Ζίκα (συμπεριλαμβανομένης της λήψης μέτρων για τη μείωση του κινδύνου μετάδοσης του ιού στον τοπικό πληθυσμό κουνουπιών από ανθρώπους που έχουν μολυνθεί), τους τρόπους επιβεβαίωσης της λοίμωξης από τον ιό Ζίκα και τους τρόπους αναφοράς νόσων που μεταδίδονται από τα κουνούπια.

Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης για τη δημόσια υγεία, όπως π.χ. σε περίπτωση εμφάνισης κρουσμάτων σε τοπικό επίπεδο, η άμεση ενημέρωση όλων των εργαζομένων στον τομέα της υγείας, των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, καθώς και των υπηρεσιών άλλων τομέων που σχετίζονται π.χ. με το περιβάλλον, τις μεταφορές και τον τουρισμό, θα συμβάλει σημαντικά στην ταχύτερη ταυτοποίηση των κρουσμάτων.

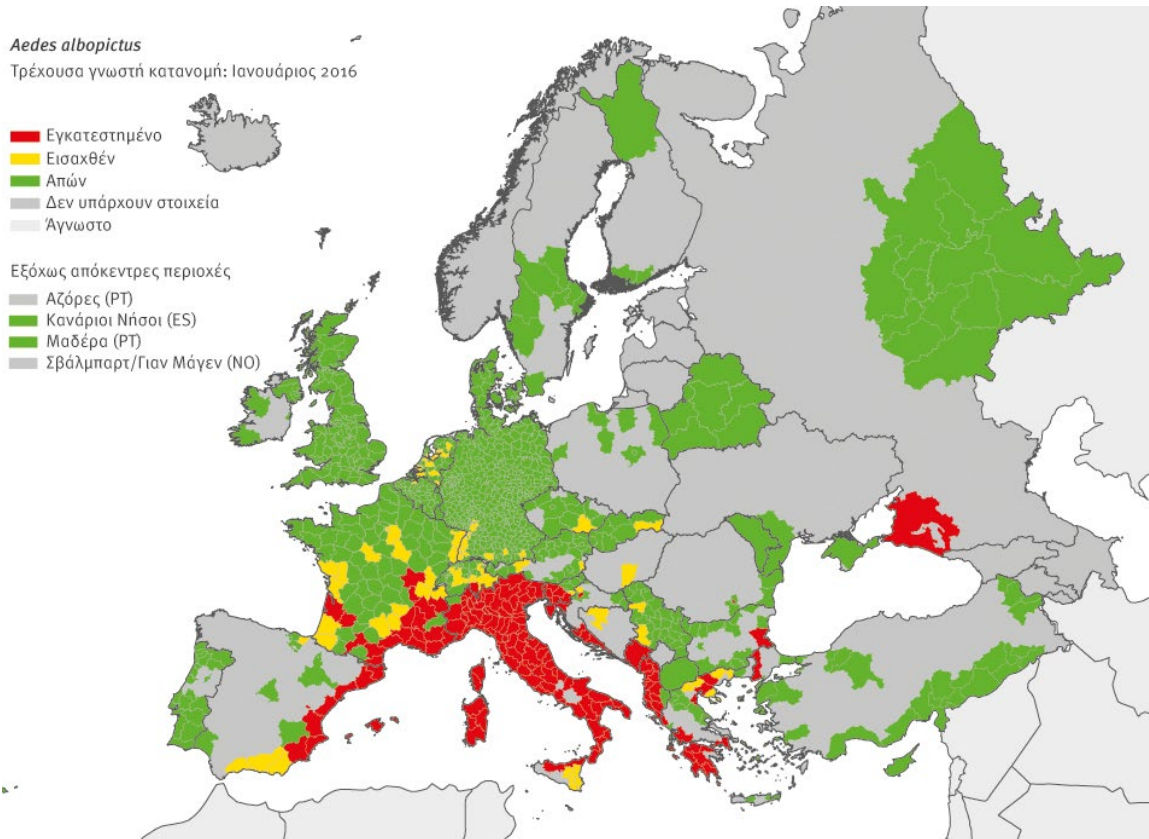
Είναι σημαντικό οι εθνικές αρχές να διασφαλίσουν επαρκή και έγκυρη εργαστηριακή ικανότητα όσον αφορά την ανίχνευση και ταυτοποίηση του ιού, καθώς και την ορολογική εξέταση. Θα πρέπει ακόμη να ενθαρρύνεται η στενή συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ τοπικών εργαστηρίων και εργαστηρίων αναφοράς για τη διενέργεια πρόσθετων δοκιμών.

Προτείνεται ακόμη η συστηματική και τακτική ανταλλαγή δεδομένων επιτήρησης και παρακολούθησης μεταξύ όλων των επαγγελματικών κλάδων και σε όλα τα επίπεδα (τοπικό, περιφερειακό και εθνικό). Στο πλαίσιο αυτό, έχει ζητηθεί από τις χώρες να αναφέρουν περιστατικά στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Επιτήρησης (TESSy).

Χρήσιμες πηγές του ECDC

- Υπάρχει διαθέσιμος [αλγόριθμος διαχείρισης της δημόσιας υγείας για τις περιπτώσεις ασθενών που τελούν υπό διερεύνηση για λοίμωξη από τον ιό Ζίκα](#), ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε συμπωματικούς ασθενείς.
- Οι [κατευθυντήριες γραμμές για την επιτήρηση χωροκατακτητικών ειδών κουνουπιού στην Ευρώπη](#) παρέχουν χρήσιμη επισκόπηση της εντομολογικής επιτήρησης σε εθνικό και υποεθνικό επίπεδο.
- [Προσωρινές οδηγίες για παρόχους υγειονομικής περίθαλψης και εργαστηριακή διάγνωση του ιού Ζίκα](#) διατίθενται επιγραμμικά και μπορούν να χρησιμοποιούνται για την ορθή εργαστηριακή διάγνωση βάσει δειγμάτων.
- [Επιδημία του ιού Ζίκα: Οδηγίες σχετικά με την κατάρτιση σχεδίων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση νόσων που μεταδίδονται από τα κουνούπια *Aedes aegypti* και *Aedes albopictus*](#): επισκοπώντας μέτρα που μπορούν να μειώσουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο εισαγωγής και τοπικής μετάδοσης νόσων από τα κουνούπια *Ae. aegypti* και *Ae. albopictus*.
- Στην [ιστοσελίδα σχετικά με την επιδημική έξαρση του ιού Ζίκα](#) περιέχεται όλο το σχετικό υλικό που έχει καταρτίσει το ECDC για την τρέχουσα επιδημική έξαρση του ιού

Εικόνα 1. Περιοχές της Ευρώπης στις οποίες απαντά το κουνούπι *Aedes albopictus*, Ιανουάριος 2016

Πηγή: Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, VectorNet. Στοκχόλμη: 2016.

Συνιστάται η ενίσχυση της συμμετοχής της κοινότητας στον έλεγχο των πληθυσμών των κουνουπιών μέσω της λήψης μέτρων πρόληψης τόσο σε ατομικό όσο και συλλογικό επίπεδο.

Ποια μέτρα ελέγχου είναι διαθέσιμα σε περίπτωση τοπικής μετάδοσης του ιού;

Επιβάλλεται ο σχεδιασμός και η προετοιμασία μέτρων ελέγχου των κουνουπιών τα οποία θα ενεργοποιούνται αμέσως μόλις εντοπίζονται εισαγόμενα περιστατικά. Η μη έγκαιρη αναγνώριση κρουσμάτων του ιού *chikungunya* στη βόρεια Ιταλία το 2007 είχε ως αποτέλεσμα την εξάπλωση της νόσου σε περισσότερα από 200 άτομα στην περιοχή [Rezza, et al. 2007].

Μεταξύ των μέτρων που μπορούν να λάβουν οι αρχές κατά τη διάρκεια επιδημικής έξαρσης συγκαταλέγεται η μείωση του αριθμού των ενήλικων κουνουπιών μέσω αεροψεκασμού με εντομοκτόνα σε συμφωνία με τον κανονισμό της ΕΕ για τη χρήση βιοκτόνων (κανονισμός (ΕΕ) 528/2012). Θα μπορούσαν επίσης να εφαρμοστούν γενικές πολιτικές σχετικά με τη χρήση βιοκτόνων σε θεσμικό επίπεδο ή σε επίπεδο τοπικής κοινότητας για τον έλεγχο των διαβιβαστών σε εθνικό επίπεδο.

Σημαντική είναι εξ' άλλου και η κινητοποίηση των πολιτών ώστε να εφαρμόζουν οι ίδιοι μέτρα ελέγχου των διαβιβαστών στο άμεσο περιβάλλον τους (όπως περιορισμό των εστιών αναπαραγωγής, μέτρα ατομικής προστασίας). Κατά τη διάρκεια της επιδημικής έξαρσης του δάγκειου πυρετού στη Μαδέρα το 2012, διεξήχθησαν ενημερωτικές εκστρατείες από σπίτι σε σπίτι, καθώς και ενημερωτικές δραστηριότητες σε επίπεδο κοινότητας με τη συμμετοχή διαφόρων

φορέων της κοινωνίας παράλληλα με αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης [Sousa, et al. 2012].

Τι μπορεί να γίνει για να μειωθεί ο κίνδυνος προσβολής εγκύων από τον ιό Ζίκα;

Δεδομένων των στοιχείων που επιβεβαιώνουν τη συσχέτιση μεταξύ λοίμωξης από τον ιό Ζίκα κατά την εγκυμοσύνη και εμφάνισης συγγενών δυσμορφιών του εγκεφάλου στα αναπτυσσόμενα έμβρυα, χρήσιμη είναι η ανάληψη δράσης για την ενημέρωση των εγκύων γυναικών και των γυναικών που προγραμματίζουν να μείνουν έγκυες σχετικά με τον κίνδυνο λοίμωξης από τον ιό Ζίκα και τους βέλτιστους τρόπους προστασίας από δάγκματα κουνουπιών.

Καλό είναι να παρέχονται σαφείς οδηγίες σε εγκύους και γυναίκες που επιθυμούν να μείνουν έγκυες σε περίπτωση που ταξιδεύουν προς και από περιοχές με ενεργό μετάδοση του ιού, καθώς και σε γυναίκες που διαμένουν σε περιοχές όπου υφίσταται κίνδυνος μόλυνσης.

Ενδεχομένως να πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο ενισχυμένης επιτήρησης και παρακολούθησης (με κατάλληλες κλινικές συμβουλές, διαγνωστικές υπηρεσίες και περίθαλψη) εγκύων που επιστρέφουν από περιοχές με ενεργό μετάδοση του ιού, σύμφωνα με τις εθνικές κατευθυντήριες γραμμές.

Η αυξημένη επαγρύπνηση γυναικολόγων και νευρολόγων για τα συμπτώματα που προκαλεί η λοίμωξη από τον ιό Ζίκα συμβάλλει καθοριστικά στην έγκαιρη ανίχνευση περιστατικών.

Έχουν υπάρξει αρκετά τεκμηριωμένα περιστατικά μετάδοσης του ιού Ζίκα από άνδρες σε γυναίκες μέσω σεξουαλικής επαφής. Οι χώρες θα μπορούσαν να εξετάσουν το ενδεχόμενο παροχής ασφών οδηγίων σχετικά με τις προφυλάξεις που χρειάζεται ενδεχομένως να λαμβάνουν άνδρες και γυναίκες που επιστρέφουν από περιοχές με ενεργό μετάδοση του ιού, όπως για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα προφύλαξης κατά την ερωτική πράξη μετά την επιστροφή τους από περιοχές με ενεργό μετάδοση του ιού.

Τι μπορεί να γίνει για να μειωθεί ο κίνδυνος μετάδοσης του ιού μέσω μεταγίσεων και μεταμοσχεύσεων;

Συνιστάται παροδικός αποκλεισμός από την αιμοδοσία και τη δωρεά από ζώντες δότες κυττάρων και ιστών (όπως σπέρμα) των ατόμων που ενδέχεται να έχουν προσβληθεί από τον ιό Ζίκα. Το ECDC καταρτίζει σε εβδομαδιαία βάση χάρτες στους οποίους απεικονίζονται οι περιοχές της Ευρώπης με τοπική ενεργό μετάδοση του ιού Ζίκα μέσω κουνουπιών. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις εθνικές αρχές προκειμένου να εντοπίζουν τις περιοχές μετάδοσης του ιού και να λαμβάνουν μέτρα για την ασφάλεια των οσίων ανθρώπινης προέλευσης (SoHO), παρόμοια με εκείνα που εφαρμόζονται ήδη για τον ιό του δυτικού Νείλου. Μπορεί ακόμη να διενεργείται εργαστηριακός έλεγχος του αίματος αιμοδοτών με ειδική εξέταση του νουκλεϊνικού οξέος RNA ώστε να διασφαλίζεται η επάρκεια σε αίμα.

Σε περιοχές όπου αναφέρονται κρούσματα θα πρέπει να υπάρχουν προς ενεργοποίηση σχέδια ετοιμότητας για την ασφάλεια των οσίων ανθρώπινης προέλευσης (SoHO). Τα σχέδια αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, μέτρα προς εφαρμογή από τις εθνικές αρχές, τα κέντρα SoHO και άλλους φορείς αρμόδιους για την ασφάλεια και την ποιότητα των προϊόντων SoHO.

Το σχέδιο ετοιμότητας μπορεί ακόμη να προβλέπει την εφαρμογή μέτρων πρόληψης σε κάθε κρίσιμο στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού με προϊόντα SoHO. Αναλόγως της εκάστοτε επιδημιολογικής κατάστασης, το σχέδιο ετοιμότητας θα μπορούσε επίσης να προβλέπει μεθόδους διαρκούς αξιολόγησης του κινδύνου.

Αποδεικτικά στοιχεία

Επιτυχημένη εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος πρόληψης και αντίδρασης για την αντιμετώπιση επιδημικής έξαρσης του ιού chikungunya στο Μονπελιέ της Γαλλίας

Παρατίθεται ακολούθως ένα παράδειγμα επιτυχημένης εφαρμογής ολοκληρωμένου προγράμματος πρόληψης και αντίδρασης στη Γαλλία, το οποίο αφορούσε τον περιορισμό επιδημικής έξαρσης του ιού chikungunya – ενός ακόμη ιού που μεταδίδεται από κουνούπια του είδους *Aedes albopictus*.

Το 2014 σημειώθηκε στο Μονπελιέ επιδημική έξαρση του ιού chikungunya με 12 περιστατικά τοπικής μετάδοσης του ιού μέσω του κουνουπιού *Aedes albopictus*. Πρόκειται για το ίδιο κουνούπι που είναι ικανό να μεταδώσει τον ιό Ζίκα [Delisle, et al. 2015]. Το πρώτο κρούσμα ήταν ένας ταξιδιώτης που είχε επιστρέψει από το Καμερούν.

Οι συγγραφείς αναφέρουν ότι η μη λήψη άμεσων μέτρων ελέγχου των διαβαστών γύρω από την κατοικία του πρώτου περιστατικού και η άγνοια των εργαζομένων στον τομέα της υγείας για τα

συμπτώματα του ιού chikungunya διευκόλυναν την εξάπλωση του ιού. Ωστόσο, το καλό σχέδιο ετοιμότητας που είχαν ετοιμάσει οι γαλλικές αρχές το οποίο εστίαζε σε επιδημιολογικές έρευνες και επαναλαμβανόμενες δράσεις ελέγχου των κουνουπιών συνέβαλε άμεσα στον περιορισμό της επιδημικής έξαρσης. Το σχέδιο προέβλεπε επίσης τους αναγκαίους πόρους που θα απαιτούνταν ενδεχομένως σε περίπτωση επιδημικής έξαρσης και παρέχεε κανονιστικά εργαλεία, όπως λεπτομερή περιγραφή των αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων και τρόπους κοινοποίησης των πληροφοριών για τα διάφορα επίπεδα κινδύνου.

Τα μέτρα που λήφθηκαν μετά την ταυτοποίηση του πρώτου περιστατικού ήταν: επιτήρηση των κουνουπιών στη γενοιά, επαναλαμβανόμενες δράσεις ελέγχου των κουνουπιών αμέσως μετά την ταυτοποίηση του πρώτου κρούσματος και επιθετική εκστρατεία ενημέρωσης.

Η συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού και των εργαζομένων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης ήταν καθοριστικός παράγοντας για τον επιτυχή περιορισμό της επιδημικής έξαρσης. Οι συγγραφείς προτείνουν την κατάρτιση σχεδίων ετοιμότητας πριν από την εμφάνιση κρουσμάτων από τις εθνικές και τοπικές αρχές, τους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον τομέα ελέγχου των κουνουπιών και τα εθνικά εργαστήρια με γνώμονα τη βελτίωση της αντίδρασης σε επίπεδο δημόσιας υγείας, όπως της επιδημικής έξαρσης του ιού chikungunya στην προκειμένη περίπτωση.

Πηγές

Για το παρόν έγγραφο αντλήθηκαν στοιχεία από τις ακόλουθες εκθέσεις, άρθρα και βιβλιογραφία:

1. Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων. Ταχεία αξιολόγηση κινδύνου. Επιδημία του ιού Ζίκα: Έκτη επικαιροποίηση, 20 Μαΐου 2016. Στοιχόλημη: ECDC, 2016.
2. Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων. Επιδημία του ιού Ζίκα: Οδηγίες σχετικά με την κατάρτιση σχεδίων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση νόσων που μεταδίδονται από τα κουνούπια *Aedes aegypti* και *Aedes albopictus*. Στοιχόλημη: ECDC, 2016.
3. Rezza G, Nicoletti L, Angelini R, Romi R, Finarelli AC, Panning M, κ.ά. Λοίμωξη από τον ιό chikungunya στην Ιταλία: επιδημική έξαρση σε περιοχή με εύκρατο κλίμα. *Lancet*. 1 Δεκεμβρίου 2007, 370(9602):1840-6.
4. Delisle E, Rousseau C, Broche B, Leparc-Goffart I, L'Ambert G, Cochet A, κ.ά. Επιδημική έξαρση του ιού Chikungunya στο Μονπελιέ, Γαλλία, Σεπτέμβριος-Οκτώβριος 2014. *Euro Surveill*. 2015, 20(17).
5. Sousa CA, Clairouin M, Seixas G, Viveiros B, Novo MT, Silva AC, κ.ά. Υπό εξέλιξη επιδημική έξαρση δάγκειου πυρετού τύπου 1 στην αυτόνομη περιοχή της Μαδέρας, Πορτογαλία: προκαταρκτική έκθεση. *Euro Surveill*. 2012, 17(49).
6. Centers for Disease Control and Prevention (CDC): Στοιχεία για τη μικροκεφαλία <http://www.cdc.gov/ncbddd/birthdefects/microcephaly.html>.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με σοβαρές διασυννοσησικές απειλές κατά της υγείας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη της ΕΕ, διασφαλίζει μέσω της Επιτροπής Υγειονομικής Ασφάλειας την ανταλλαγή πληροφοριών και τον συντονισμό των μέτρων σε όλη την Ευρώπη. Καθήκον του ECDC είναι η εκτίμηση των κινδύνων και η παροχή στήριξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Τα ενημερωτικά δελτία πολιτικής του ECDC είναι σύντομα έγγραφα που αναδεικνύουν ένα συγκεκριμένο πρόβλημα δημόσιας υγείας και προσφέρουν τεκμηριωμένες ιδέες σχετικά με τις δράσεις που μπορούν να πραγματοποιηθούν για την αντιμετώπισή του και πρέπει να ληφθούν υπόψη από υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και παράγοντες επιρροής σε ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Τα αρχεία σχεδιασμού δημοσιεύονται μαζί με το PDF, έτσι ώστε το έγγραφο να μπορεί να προσαρμοστεί για χρήση σε εθνικό επίπεδο, για παράδειγμα με μετάφραση του κειμένου σε άλλες γλώσσες.

Προτεινόμενη παραπομπή: Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων. Προετοιμασία για τον ιό Ζίκα στην ΕΕ. Στοιχόλημη: ECDC, 2016.

Αριθμός καταλόγου: TQ-04-16-490-EL-N
ISBN: 978-92-9193-958-9
DOI: 10.2900/040714

Εικόνα εξωφύλλου: Eric Bridiers, US Mission Geneva. Creative Commons (CC BY 2.0)

© Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων, 2016. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.